

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn מ"ג of דף of נזיר.
Some of the topics we will learn about include:

מחולל ועומד

The Gemara continues its discussion about the various scenarios where a Nazir is liable twice for טומאה.

גוסס ומגוייד

The Gemara discusses whether a Nazir or a Kohein may come into contact with someone who is on the verge of death or fatally wounded.

A

מחולל ועומד

גוסס ומגוייד

B

נקטע ראשו של אביו

The Gemara brings a מחלוקת whether a Kohein may become טמא to a part of his father's body.

Through its discussion, the Gemara also references the following important ideas:

מת מצוה

A Kohein or a Nazir may attend to the needs of a deceased when there is no one else available to bury it.

אבר מן החי

A limb severed from a live person is מטמא just like a limb of a dead body.

B

נקטע ראשו של אביו

מת מצוה

אבר מן החי

1 So let's review...

The Gemara earlier brought the opinion of רבה להזהירו על הטומאה להזהירו על הביאה
 The Pasuk 'לא יבא' adds an additional prohibition not to enter any roofed area that contains טומאה. However, טומאה וטומאה לא
 He is not liable for coming into contact with טומאה when he is already טמא.
 Apparently, if a Nazir is already טמא and then walks into a building that contains a corpse, he is liable for entering.

The Gemara now questions this distinction:
 טומאה וטומאה לא דהא מיטמא וקאי
 One is not liable for touching a corpse a second time, because he is already טמא;
 ביאה נמי הא מיטמא וקאי
 Entering the building does not add טמא either?

1 Opinion of רבה

להזהירו על הטומאה להזהירו על הביאה

טומאה וטומאה לא

לא יבא

?

טומאה וטומאה לא דהא מיטמא וקאי

ביאה נמי הא מיטמא וקאי?

2 answers רבי יוחנן

כאן בבית כאן בשדה
 When one enters a building that contains טומאה, he is liable for both transgressions simultaneously. On the other hand, when he touches a corpse outdoors, he is not liable for the second טומאה, since it took place AFTER he is already טמא.

However, the Gemara points out that this is usually not the case;
 כיון דאעיל ידיה איסתאב
 As soon as part of his body enters the house he becomes טמא, as תוספות explains;
 דאהל המת כמליא טומאה דמי
 The entire airspace of the building is considered to be 'filled with טומאה', and so he immediately comes into contact with טומאה. Therefore, when he fully enters the house, he is מיטמא וקאי?

2 answers רבי יוחנן

כאן בבית כאן בשדה

He is not liable for the second טומאה, since it took place AFTER he is already טמא

He is liable for both transgressions simultaneously

X

This is usually not the case כיון דאעיל ידיה איסתאב?

Therefore, when he fully enters the house, he is מיטמא וקאי?

3 The Gemara therefore offers two possible scenarios:
 One;
 כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל
 ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה
 He entered the house in a structure that protects him from
 טומאה, and then helped his friend take the roof off.
 Alternately,
 כגון דעייל כשהוא גוסס
 ונפק נשמתיה אדיתבי
 He entered the house while someone was dying.
 In both cases,
 טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין
 He comes into contact with the טומאה at the exact same
 moment that he enters the house, and so he is liable for
 both becoming טמא and for entering the house.

תוספות points out that from our Gemara's conclusion it
 seems
 כהן אסור ליטמא לאחרים
 אף כשהוא מטומא כבר לקרובין
 Even when a Kohein was permitted to become טמא to a
 relative, he may not touch another corpse.

3

The Gemara therefore offers two possible scenarios:

②

כגון דעייל
כשהוא גוסס
ונפק נשמתיה
אדיתבי

①

כגון שנכנס
בשידה תיבה ומגדל
ובא חבירו ופרע עליו
את המעזיבה

In both cases,
 טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין

4 From the Gemara's answer we see that a גוסס, someone on the verge of death, is not מטמא. The Gemara now discusses this Halachah:

The תנא קמא says להחלו עד שעה שימות

Only someone who is dead is טמא, as opposed to a מגוייד, someone fatally wounded. The תנא קמא interprets להחלו as saying that he is only forbidden to contact a חלל, an actual corpse.

רבי אומר במותם יטמא עד שימות

He learns this same Halachah from the Pasuk לא יטמא להם במותם, not to touch a dead body, as opposed to someone who is still alive.

מחלוקת ר' יוחנן משמעות דורשין איכא בנייהו

They simply bring different Pesukim in support of this position.

ריש לקיש, on the other hand, says

גוסס איכא בנייהו

They are arguing regarding a גוסס. According to the תנא קמא,

אפילו גוסס

The Nazir may not even touch a גוסס, because he is already considered a corpse. However, according to רבי,

עד שימות אין גוסס לא

He is only forbidden when he actually dies.

The Gemara explains that the תנא קמא uses the word 'במותם' to teach us

במותם אינו מטמא אבל מטמא בנגעתם וביבתם

A Nazir is only forbidden to become טמא מת of צרעת or זיבה.

ריש לקיש, on the other hand, uses the word 'בהחלו' to teach us

במי שאינו מחולל יצא זה שמחולל ועומד

A Kohein who is holding a corpse is not liable for touching a different corpse, as we learned on דף מ"ב.

The Gemara challenges the תנא קמא from a Mishnah:

אדם אינו מטמא אלא עד שתצא נפשו

ואפילו מגוייד ואפילו גוסס

A גוסס and a fatally wounded person are not מטמא?

The Gemara differentiates:

טמויי עד דנפקא נפשיה לענין אתחולי הא איתחיל

All agree that he is not טמא until his soul leaves; however, the Kohein does profane himself by touching him, since he is already a חלל.

=====

4

רבי אומר תנא קמא

במותם יטמא להחלו

עד שימות עד שצב שימות

explains ר' יוחנן

משמעות דורשין איכא בנייהו

עד שימות אין - גוסס לא

says ריש לקיש

גוסס איכא בנייהו

According to רבי According to the תנא קמא

עד שימות אין אפילו גוסס

גוסס לא חלל

?

אדם אינו מטמא

אלא עד שתצא נפשו

ואפילו מגוייד

ואפילו גוסס

טמויי לענין אתחולי

עד דנפקא הא

נפשיה איתחיל

5 The Gemara now discusses particular cases when a Kohein may NOT become טמא to his relatives:
 אמר רב חסדא אמר רב
 נקטע ראשו של אביו אינו מטמא לו
 If a Kohein's father was beheaded, he may not become טמא to him, because the Pasuk says
 לאביו
 And we say
 בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר
 The word 'father' implies a complete corpse. Therefore, he may not become טמא to his father's partial corpse, even though it is mostly intact.

5 Particular cases when a Kohein may NOT become טמא to his relatives

אמר רב חסדא אמר רב
 נקטע ראשו של אביו
 אינו מטמא לו

לאביו

בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר

6 However, the Gemara points out that this is actually a מחלוקת תנאים.
 The Gemara on מ"ד דף מ"ד cites a ברייתא regarding a Kohein who asked רבי יהושע בן אלישע about becoming טמא to his father's remains three years after his death, and like רב חסדא, he ruled that it was אסור, because בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר

6 This is a מחלוקת תנאים

On the other hand, the Gemara quotes the opinion of רבי יהודה who makes the following distinction:
 מיטמא לשרדה ולגולגולת ולרוב בניינו ולרוב מניינו
 It is מותר for a Kohein to be מטמא to his relative's incomplete corpse, חסר, if one of the following is intact:
 The spinal column; the skull; a majority of the skeleton; or a majority of the bones – at least 125 of the 248 bones; because each one of these is considered a major part of the body;

רבי יהודה:

מיטמא
 לשרדה ולגולגולת
 ולרוב בניינו
 ולרוב מניינו

Each one of these is considered a major part of the body

רבי יהושע בן אלישע:

A father's remains three years after death: בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר

רבי יהודה agrees

לה מיטמא

ואינו מיטמא לאבריה
 Minor part of the body

ואינו מיטמא לכזית מן המת וכזית נצל ומלא תרווד רקב

אבל מחזיר הוא על עצם כשעורה

If he already became טמא from the rest of the corpse

However, רבי יהודה agrees that we learn from the Pasuk לה מיטמא ואינו מיטמא לאבריה
 A Kohein may not become טמא to his relative's limb, a minor part of the body. So too; ואינו מיטמא לכזית מן המת וכזית נצל ומלא תרווד רקב
 He may NOT be מטמא to a small piece of a corpse, or to putrefied or decomposed pieces of the corpse.

however adds; רבי יהודה
 אבל מחזיר הוא על עצם כשעורה
 As תוספות explains, if he already became טמא from the rest of the corpse, he may return to bury even a barley-size piece of the body. From this Halachah we also see that רבי יהודה allows him to become טמא originally for a חסר, an incomplete body.

7 In the course of its discussion, the Gemara points out that if the father is a מת מצוה
מת מצוה
The son may become טמא to him according to ALL opinions, because באחריו מיחייב באביו לא כל שכן
He is certainly no worse than any other מת מצוה, whom he is commanded to bury.

7 *In the course of its discussion
the Gemara points out*

If the father is a
מת מצוה

The son may become **טמא** to him
according to ALL opinions

Because
באחריו מיחייב באביו לא כל שכן

8 The Gemara explains that a מת מצוה is defined as having no one to bury him; however, קורא ואחרים עונים אותו אין זה מת מצוה
If others can be called to attend to the deceased he is not a מת מצוה.

8 *קורא* *is defined as*
ואחרים עונים אותו *כל שאין לו*
אין זה מת מצוה *קוברין*

In our case, even though
אית ליה ברא

He may personally attend to him, because
כיון דקאזיל באורחא
כמי שאין לו קוברים דמי

In our case, even though הא יש לו לשכור אחרים מתעסקין בו
the son is here, and as תוספות explains, The son should hire others to bury him; yet he may personally attend to him, because
כיון דקאזיל באורחא כמי שאין לו קוברים דמי
Since it is often difficult to find others while traveling, he is considered a מת מצוה.